

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΕΣΚΟΥΚΗΣ

v.vescoukis@cs.ntua.gr

Κρίσεων κρίσεις

Η κρίση στην Ευρώπη οφείλεται στην αποτυχία των προσπαθειών της να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ, η δε κρίση στην Ελλάδα δεν έχει καμία σχέση με όλα αυτά

Η γενική εικόνα της αγοράς των νέων τεχνολογιών είναι γνωστή. Οι "dot-com" κλείνουν, οι δείκτες πέφτουν και γενικώς κάποιοι αναζητούν διέξοδο και κάποιοι προσπαθούν μόνο να επιβιώσουν. Αν πριν από ένα έως ενάμιση χρόνο, ίσως λίγο περισσότερο, κάποιος εξέφραζε τέτοιες προβλέψεις, θα τοποθετούσε αυτόματα εαυτόν εκτός ρεύματος, η δε αγορά, αν ασχολούταν μαζί του, θα τον "προσπερνούσε". Τα πράγματα, όμως, σήμερα έχουν αλλάξει. Οι εκδηλώσεις της κρίσης πολλές, οι δε αναλύσεις, ακόμη περισσότερες, προσπαθούν να ισορροπήσουν μεταξύ όσων δεν

είδαν και όσων δεν ήθελαν να δουν, κατά τη χρυσή εποχή του μη μακρινού παρελθόντος.

Περί των αιτιών της κρίσης δε χρειάζονται όψιμες αναλύσεις. Σε ανύποπτο χρόνο στο παρελθόν, από τα αδελφά πλέον έντυπα OPEN Newsletter και NET Letter, είχαμε εκφράσει διαφορετική από την τότε επίκαιρη άποψη για πολλά θέματα, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο, η διαφήμιση στο Internet, το περιεχόμενο και οι υπηρεσίες του διαδικτύου και άλλα. Η τότε αντιμετώπιση της αγοράς μας τοποθετούσε στο περιθώριο όσων "συνεχώς διαμαρτύρονται", όσων "βλέπουν το ποτήρι μισοάδειο" και τα συναφή. Εκτοτε, όχι μόνο τα μεγάλα μεγέθη της (πραγματικής) αγοράς των .com, αλλά ακόμη και αυτά τα τιμολόγια των διαφημιστικών banners στο ελληνικό Internet, απλά μας έχουν επιβεβαιώσει.

Ποια σχέση έχουν, όμως, τα προβλήματα της πραγματικής αγοράς των .com της Μητρόπολης, με αυτά της "δικής μας" αγοράς και του "δικού μας" Internet; Πριν αναφερθούμε στη δική μας άποψη για την απάντηση του ερωτήματος, ας αναλογιστούμε αν έχει βάση το ερώτημα: υπάρχει "δικό μας" Internet, υπάρχει "δική μας" αγορά πληροφορικής; Η απάντηση είναι δυστυχώς ναι, είτε το

θέλουμε, είτε όχι. Το Internet και η αγορά πληροφορικής στη χώρα μας μόνο τεχνικές ομοιότητες έχουν με εκείνα των ΗΠΑ. Ομοιότητες τις οποίες οφείλουν να έχουν διότι βασίζονται σε δικές τους τεχνολογίες, πρότυπα, προϊόντα, εργαλεία και γενικά υποδομή. Δικές τους ή των Ιαπώνων, ή των Ευρωπαίων, πάντως όχι "δικές μας".

Στις ΗΠΑ είναι και μετρήσιμη και κατά τόπους ανταγωνιστική η αγορά του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην Ευρώπη ακόμη αναζητούμε το πρότυπο, ενώ στην Ελλάδα απλά δεν παράγουμε καθόλου σχετική γνώση και πολύ περισσότερο προϊόντα. Το ίδιο ισχύει και για πολλά άλλα πράγματα, στην πραγματικότητα για όλα τα στοιχεία υποδομής του Internet και της νέας οικονομίας: για τα λειτουργικά συστήματα, για τον ενεργό εξοπλισμό του δικτύου, για την τηλεπικοινωνιακή υποδομή, κοντολογίς για τα πάντα. Στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία παράγουν, ενώ στην Ευρώπη σε μικρότερο βαθμό και στη χώρα μας καθ' ολοκληρία, καταναλώνουμε τεχνολογία.

Η κρίση, λοιπόν, στις ΗΠΑ, έχει πολύ διαφορετικές αιτίες από αυτές που έχει στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Είναι κρίση μιας εξελιγμένης μορφής της παραγωγικής ανάπτυξης, ανάλογες δε κρίσεις έχει περάσει και στο παρελθόν η "χώρα όπου πλέον κατοικεί ο Πλανητάρχης". Η κρίση στην Ευρώπη οφείλεται στην αποτυχία των προσπαθειών της να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ, η δε κρίση στην Ελλάδα δεν έχει καμία σχέση με όλα αυτά και οφείλεται στο ότι τοποθετούμε τους εαυτούς μας στη θέση των καταναλωτών (και) της τεχνολογίας, αντιλαμβανόμενοι την παγκοσμιοποίηση από την πλευρά του καταναλωτή και μόνο. Τα αποτελέσματα αυτής της αντίληψης εκφράζονται και σε άλλα επίπεδα, χωρίς πάντα να το μαθαίνουν οι κατά τα άλλα κυρίαρχοι πολίτες αυτής της χώρας. Η ουσία, όμως, μένει ίδια και απλά, αυτή την περίοδο αφορά την τεχνολογία. Παραφράζοντας δε μια ήδη παράφραση, θα λέγαμε ότι το μοτο της όλης ιστορίας είναι: "η κρίση μας, κρίση σας και η κρίση σας, κρίση σας".